

РУС ТЕЛЕНДӘ БЕЛЕМ БИРҮ ОЕШМАЛАРЫНЫҢ
ТАТАР ТӨРКЕМНӨРЕНДӘ БЕЛЕМ АЛУЧЫ УКУЧЫЛАР ӨЧЕН
ТАТАР ТЕЛЕННӘН ОЛИМПИАДА БИРЕМНӨРЕНЕҢ

ЖАВАПЛАРЫ

(2021-2022 нче уку елы)

7 нче сыйныф

Үткәрү вақыты – 90 минут

Максималь балл – 46

I. Тестлардан дәрәс җавапны билгеләгез.

1. Басымы соңгы иҗеккә төшкән сүзне билгеләгез. (2 балл)

- а) *татарча*;
- ә) *ничәнче*;
- б) *ашаганчы*;
- в) ***укытучы***.

2. Хәрәфләр белән авазлар саны тигез булган сүзне билгеләгез. (2 балл)

- а) *егет*;
- ә) *юрган*;
- б) ***төньяк***;
- в) *табигать*.

3. Фразеологизмның мәгънәсе дәрәс күрсәтелгән рәтне билгеләгез. (2 балл)

- сай йөзү*
- а) *начар йөзү*;
- ә) *оста йөзү*;
- б) *качу*;
- в) ***белмәү***.

4. Рус алынмасын билгеләгез. (2 балл)

- а) ***өстәл***;
- ә) *полиция*;
- б) *концерт*;
- в) *галим*.

5. Кыскартылган сүзне билгеләгез. (2 балл)

- а) *суыткыч*;
- ә) ***драмтүгәрәк***;
- б) *җил-буран*;
- в) *дәү әти*.

6. Чама санын билгеләгез. (2 балл)

- а) бишенче;
- ә) икешәр;
- б) унлап;**
- в) дүртәү.

7. Рәвешне билгеләгез. (2 балл)

- а) *жырлый*;
- ә) *татар*;
- б) *икенче*;
- в) *икеләтә*.**

8. Билгеләү алмашлыгын билгеләгез. (2 балл)

- а) *кем*;
- ә) ***һәркем***;
- б) *кемдер*;
- в) *һичкем*.

II. Теоретик бирем.

Күпнокталар урынына тиешле сүзләргә өстәп языгыз. (6 балл)

Сузык авазлар ике төркемгә бүленә: калын һәм нечкә. К хәрефе ике авазны белдерә: [к], [кь]. Сүзлекләр төзү турындагы фән лексикография дип атала. Парлы сүзләр һәрвакыт сызыкча аша языла. XX, VI – рим цифрлары. Сап-сары – артыклык дәрәжәсендәге сыйфат.

III. Гамәли-ижади бирем.

1. Текстны татар теленә тәржемә итегез. (16 балл)

У нас есть кошка. Её зовут Мурка. Мурка чёрная, только лапки и хвостик белые. Шёрстка мягкая. Хвост длинный, пушистый, а глаза жёлтые, как огоньки.

У Мурки пять котят. Мурка и котята живут в корзинке. Корзина у них очень большая. Всем котяткам удобно и тепло.

Ночью Мурка охотиться на мышей, а котята сладко спят.

2. Сөз нинди йорт хайваның яратасың? Шуңа хакта 8 сүзләр төзеп языгыз. (8 балл)